

**Protokół
z posiedzenia Lubuskiej Rady BRD – 7 października 2009r.**

Posiedzenie otworzył i prowadził Sekretarz LR BRD.

Powitanie. Prowadzący powitał zaproszonych gości w osobach starostów, członków stałych Rady oraz poinformował, że mamy dwóch nowych członków Rady w osobach Macieja Króla Urząd Marszałkowski i Jarosława Żagunia Straż Graniczna.

Plan. Sekretarz poprosił o akceptację przedstawionego w zaproszeniach planu obrad. Zaproponowany tok został przyjęty.

Wnioski z ostatniego posiedzenia. 1. Służbom kontrolującym potrzebna jest pomoc w zaopatrzeniu w narkotesty i alkotesty.

2. Marszałek wskazał na możliwość wykorzystania środków unijnych szczególnie w ramach celów miękkich. Prosił o zgłaszanie uzasadnionych wniosków, ustaleń, postulatów.

3. Zaapelowano do wszystkich o zwracanie uwagi na konieczność noszenia odblasków wszędzie tam, gdzie tego się nie robi. Zwracania uwagi nie należy ograniczać jedynie do dzieci. Dorośli też muszą być widoczni na drodze.

4. Jednym ze skutecznych sposobów na zaznaczenie widoczności pieszych na drodze jest zwolnienie z części podatków producentów odzieży, którzy wszywają elementy odblaskowe.

Statystyka wypadków drogowych. **Piotr Flegner** – Naczelnik WRD KWP przedstawił aktualny stan wypadków drogowych z zaznaczeniem tendencji oraz szczególnych zagrożeń. Liczby wskazują na ogólny spadek ofiar śmiertelnych i rannych, chociaż liczba wypadków jest większa niż w analogicznym okresie 2008r. Bardzo trudnym okresem były miesiące wakacyjne, kiedy to gwałtownie wzrosła ilość zdarzeń. Bolączką dużych miast są zdarzenia z niechronionymi uczestnikami ruchu (piesi, rowerzyści, motorowerzyści). Droga 22 jest w województwie w czołówce wypadków. Przyczyną są prędkość i niebezpieczne wyprzedzanie. Na stronie internetowej WRD KWP sukcesywnie aktualizowane są dane dotyczące numerów dróg, odcinków, kierunków, na których generowane są wypadki. Wskazał na obowiązek wykonawców robót drogowych zabezpieczania remontów na drogach w sposób eliminujący zdarzenia.

Powiatowe rady brd – Sekretarz przedstawił informacje dotyczące możliwości i potrzeby powołania do życia w powiatach organizacji pracujących jako powiatowe rady brd. Do zrobienia w dziedzinie brd jest jeszcze bardzo dużo w każdym środowisku. Uwypuklił znaczenie celów zasadniczych, którymi są: zespolenie działań wszystkich podmiotów powiatowych i gminnych działających w kierunku brd. Zająć się konkretnymi sprawami widzianymi oczami wszystkich mieszkańców. Wywiązała się dyskusja, w wyniku której starostowie zaproponowali, że zgłoszą temat do pana Marka Cieślaka na posiedzenie Konwentu Starostów, który ma się odbyć w dniach 5-6 listopada w Drzonkowie. Da to możliwość przedyskutowania tematu przez przedstawicieli wszystkich powiatów i wspólnej decyzji dla całego województwa. Propozycja została przyjęta. **Piotr Tykwiński** stwierdził, że rada powiatu jest władna powołać takie ciało korzystając ze swoich uprawnień. **Wiesław Migdałek** stwierdził, że lepiej jest rozwiązywać swoje problemy u siebie i zawczasu, a nie przez np. media. **Małgorzata Lachowicz – Murawska Starosta Nowosolski** poinformowała, że starostwa robią różne akcje związane z bezpieczeństwem nad wodą, na drodze, na wakacjach, akcje odblaskowe i wiele innych. Warto skupić się np. na efektywnym, konkretnym działaniu docierając np. do niechronionych uczestników ruchu drogowego. Łatwiej jest docierać do odbiorców w mniejszych środowiskach. Zaproponowała w imieniu starostów, żeby przedstawić problem na posiedzeniu Konwentu, który zaplanowany jest 5-6 listopada w Drzonkowie. Przedstawi temat panu Markowi Cieślakowi w celu ujęcia w planie posiedzenia. Na Konwencji można będzie wypracować model wspólny, ewentualnie zgłosić do Euroregionu.

Zespół ds. Prewencji - sprawozdanie. Sekretarz przedstawił wnioski z ostatniego posiedzenia zespołu. 1. Drużyny reprezentujące nasze województwo uzyskały bardzo dobre wyniki w turniejach BRD. Warto poinformować o sukcesach LR BRD. 2. Potrzebne są zajęcia doksztalające dla nauczycieli WK. Nauczyciele oczekują krótkiego, jednodniowego szkolenia praktycznego dotyczącego kart rowerowych i motorowerowych. Dzieci często po zaliczeniu teorii w szkole nie znają podstawowych zasad RD. Również sędziowie turniejowi stwierdzają, że jeszcze w szkołach spotyka się niską jakość szkolenia. Zdarza się, że WK prowadzą przypadkowi nauczyciele. Bywa, że uczą niezgodnie z przepisami, niektóre dzieci nie stosują się nawet do znaku stop. To bardzo źle, że tak przygotowane dzieci awansują na wyższe szczeble. W tym roku WORD-y spowodowały, że rowery jako nagrody trafiły do szkół powiększając ich stan posiadania sprzętu. W kwestii szkoleń motorowerowych Zespół podkreślił, że zakup motoroweru do szkoleń, to jedynie początek drogi. Potrzebny jest przeszkolony nauczyciel, dobry konspekt, paliwo, olej, przeglądy, ubezpieczenie, codzienna opieka nad

sprzętem. **Dyskusja** - Informacja o sukcesach drużyn wywołała ożywioną dyskusję. Członkowie Rady pytali o nazwiska dobrych nauczycieli, czy zostali w jakiś sposób nagrodzeni, ilu jest takich nauczycieli w województwie, ilu nauczycieli jest szkolonych. Prym w województwie wiodą: **Mirosław Malinowski z Nowego Kramaska** (pierwsze miejsce na centrali SP) i **Jarosław Winkowski z Czarnowic** (drugie miejsce na centrali – GIM). **Grażyna Dul** poinformowała, że aby dobrze przygotować dziecko z teorii i praktyki potrzebne są także pomoce dydaktyczne, rowery, znaki, miasteczka ruchu drogowego. Jeżeli jest dobra współpraca z JST, to jest baza do pracy. **Irena Podsiadły** omówiła organizację turniejów w powiecie zielonogórskim, wypowiedziała się bardzo pozytywnie o dobrych nauczycielach i **Arkadiuszu Sowińskim** organizatorze turniejowym z Policji. Powiedziała także, że Rada Powiatu uhonoruje nauczyciela z Nowego Kramaska stosownym odznaczeniem lokalnym (do dzisiaj wydanych tylko ok. 10 szt.).

Zespół ds. Inżynierii – sprawozdanie. Informacje o pracy Zespołu złożył przewodniczący Józef Włosek. Poinformował, że Zespół zebrał się dwa razy w terenie przyglądając się pracom w środowiskach lokalnych, które realizują bardzo ciekawe pomysły, np. ulice bez znaków. Podkreślił, że program Gambit ma zapisane dla każdego zadania. Nie są jednak one realizowane w pełni. W związku z tym Gambit nie sprawdza się, nie jest realizowany, liczba zdarzeń nie spada w oczekiwanym zakresie. Wypowiedź nie zawierała konkretnych informacji na temat działań zaniechanych. Przedstawił wniosek: Gambit powinien być znany w środowiskach. Należy powołać inspektorów BRD, mianować specjalistów BRD, ustalić listę priorytetów do wykonania. Wprowadźmy działania zgodne z Gambitem do dofinansowania. **Dyskusja – Piotr Tykwiński** stwierdził, że Gambit jest znany wielu osobom, które pracowały przy jego opracowywaniu, nawet na tej Sali jest sporo osób mających z tym związek.

Zespół ds. Kontroli – sprawozdanie. Z powodu nieobecności przewodniczącego wnioski z pracy Zespołu przekazał Sekretarz Rady.

UM Żary: wniosek o częstsze kontrole stanu technicznego pojazdów wykonywane na drodze. Należy poprawić połączenie drogowe Żary – Żagań, skrzyżowanie z ruchem okrężnym na wjeździe z Zielonej Góry, połączenie drogowe miasta ze strefą przemysłową w Kunicach.

ITD: Kontrole prowadzone przez funkcjonariuszy na motocyklach dają wymierne efekty. Należy zwiększyć liczbę miejsc przeznaczonych do kontroli pojazdów. W całym województwie brakuje bezpiecznych miejsc do wykonywania kontroli i ważenia pojazdów. Dotyczy to także miejsca w okolicach Olszyny przed wjazdem do Niemiec oraz do Polski. Pomoc drogowa nie potrafi zabrać auta przeładowanego z uwagi na brak stosownych ciągników.

WÓJT Gminy Przewóz oraz URZĄD WOJEWÓDZKI : Przepisy dotyczące kontrolnego ważenia aut powinny być mniej sformalizowane i dostosowane do potrzeb. Wzorem innych państw (Niemcy, Francja i wielu innych) powinny być akceptowane wyniki ważenia aut dokonywane w punktach dynamicznych.

POLICJA: Gminy powinny wspierać Policję środkami pozyskanymi z mandatów. Jest to niezbędne w dobrze pojętym interesie tych gmin. Potrzeby dotyczą kosztów legalizacji sprzętu, zakupu alkotestów, narkotestów i wielu innych. W ramach działań edukacyjnych należy zadbać o pozytywny odbiór Policji w społeczeństwie.

Dyskusja – wnioski wywołały dyskusję służb kontrolujących oraz wykonawców budowy autostrady w rejonie Olszyny. **Mirosław Jesiołkiewicz** poinformował, że ma być zmieniona organizacja RD w rejonie Olszyny. Po zmianach przez kilka lat nie będzie punktu do kontroli w tym rejonie. Uzgodniono natomiast nowe punkty.

Jarosław Żaguń stwierdził, że brak punktów do kontroli w Olszynie, to brak możliwości realizacji kontroli w tym rejonie ze wszystkimi tego konsekwencjami. **Halina Krasicka** z GDDKiA przekazała, że były stosowne uzgodnienia, są one zgodne z warunkami, wykonawca będzie trzymał się tych uzgodnień. Wszelkie pisma o zmiany w tej sprawie będą kierowane do Warszawy, tam będą podejmowane ew. zmiany. Odstępstwa są możliwe za zgodą Ministra Infrastruktury. ITD zrezygnował z wag na starych granicach z uwagi na ich stan techniczny. **Wiesław Migdałek** wskazał na potrzebę porozumienia się zainteresowanych stron i skierowania odpowiedniego pisma do ministerstwa.

Zespół ds. Współpracy z Brandenburgią – sprawozdanie przedstawił Wiesław Migdałek. Przedstawił wyniki prac z delegacją niemiecką. Podkreślił, że Niemcy są bardzo zadowoleni z podjętej współpracy, byli też zaskoczeni ogromem działań po polskiej stronie w zakresie BRD i liczbą służb zaangażowanych w te działania. Niemcy wjeżdżając do Polski zauważają zmianę infrastruktury na gorszą. Przed nami jest wiele działań dostosowawczych i poprawiających stan infrastruktury. Wskazał na potrzebę rozwijania współpracy na początek np. przez informowanie kierowców niemieckich za pomocą ulotek o obowiązku używania świateł na naszym terenie. **Dyskusja – Piotr Tykwiński** stwierdził, że pomysł ulotek informacyjnych dla kierowców niemieckich poprawi bezpieczeństwo i zostanie dobrze odebrany przez gości. **Małgorzata Lachowicz – Murawska**

stwierdziła, że miejsca do prowadzenia kontroli z możliwością ważenia pojazdów powinny być standardem, powinno się skierować w tej sprawie pismo do ministerstwa. **Piotr Fliegner** przypomniał, że temat ten dotyczy tak nowo budowanych dróg, jak i tych od lat użytkowanych. W przeciwnym razie drogi będą rozjeżdżane, środki marnotrawione. **Tomasz Gałczyński** (ZDW) poinformował, że na remontowanej trasie koło Trzebiecza jest planowany plac do kontroli. W celu zabezpieczenia dróg w tym rejonie przed dewastacją poprosił o zwiększenie kontroli pojazdów przez ITD w celu usunięcia z ruchu aut przeciążonych i w związku z tym dewastujących drogi. **Remigiusz Roch Lorenz** podkreślił konieczność uzupełniania powstających miejsc kontrolnych o możliwości ważenia pojazdów.

Sprawozdanie do KR BRD – Sekretarz podziękował wszystkim członkom Rady, którzy wnieśli informacje ze swego zakresu działania do sprawozdania dla KR BRD za I półrocze 2009. Poinformował, że będzie zwracał się do wszystkich członków Rady o pomoc w przygotowaniu rocznego sprawozdania.

Problemy zgłoszone do omawiania na kolejnych posiedzeniach Rady: Sekretarz podziękował tym członkom Rady, którzy przysłali nurtujące ich problemy do rozpatrzenia na kolejnych posiedzeniach Rady lub najpierw zespołów. Zwrócił uwagę, że nie wszyscy członkowie Rady przekazali tematy, które chcieli by wprowadzić do dyskusji i rozwiązania. Przedstawił zgłoszoną tematykę członkom Rady: **Grażyna Dul** - Promowanie wypracowania zasad diagnozy i współpracy pomiędzy dyrektorami szkół, a organami prowadzącymi szkoły (prezydent miasta, starosta, burmistrz, wójt) i innymi instytucjami związanymi z ruchem drogowym, które pozwolą na szybkie i skuteczne działania niezbędne do zapewnienia bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym uczniom szkół, w tym:

- a) zabezpieczanie szlaków komunikacyjnych wychodzących poza teren szkoły w sposób uniemożliwiający bezpośrednie wyjście uczniów na jezdnię,
 - b) odpowiednie zabezpieczenie i oznakowanie niebezpiecznych miejsc związanych z ruchem drogowym znajdujących się w pobliżu szkół,
 - c) monitorowanie stopnia pojawiających się zagrożeń i sposobów ich zapobiegania.
1. Promowanie podejmowania systematycznych działań (przez organy prowadzące – JST) na rzecz tzw. wychowania komunikacyjnego, wspomagających szkołę i rodziców w uzyskiwaniu odpowiednio kart rowerowych i motorowerowych przez uczniów szkół podstawowych i gimnazjów w danej miejscowości, jak np.
 - zapewnienie szkole niezbędnych pomocy i środków dydaktycznych do prowadzenia zajęć teoretycznych i praktycznych z zakresu bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym oraz udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej,
 - zakupienie do każdej szkoły podstawowej kilku rowerów, a do gimnazjum przynajmniej jednego motoroweru i zapewnienie możliwości ich utrzymania (konserwacji) po to, by upowszechnić zajęcia z praktycznej nauki jazdy rowerem,
 - zapewnienie placu przy szkole lub miasteczka ruchu drogowego w danej miejscowości – koniecznego do praktycznych ćwiczeń z jazdy rowerem/motorowerem,
 - wspierać szkołę (lub inne instytucje) w organizacji konkursów, turniejów BRD i innych przedsięwzięć motywujących uczniów do nauki świadomego i bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym,
 - monitorować potrzeby szkoły, nadzorować w ramach uprawnień realizację zadań na rzecz wychowania komunikacyjnego.
 2. Gdyby były bardziej lub mniej formalne powiatowe rady mogłyby na swoim terenie inspirować działania, monitorować i je koordynować. Tylko muszą tu wchodzić przedstawiciele burmistrzów i wójtów, a nie tylko starostów.
 3. Utworzenie w naszym województwie listy kilku osób - ekspertów z dziedziny wychowania komunikacyjnego i przepisów ruchu drogowego, którzy współpracowaliby ze szkołami.

Wiesław Migdałek - 1. Możliwość tworzenia nowych miejsc do kontroli drogowej w ciągach dróg krajowych i wojewódzkich. 2. Akcja uświadamiająca niemieckich kierowców o konieczności jazdy w Polsce na światłach przez 24h na dobę.

Roman Filecki – 1. Przygotowanie oceny stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego pod względem powodowanych wypadków drogowych przez kierujących pojazdami, których wiek przekracza 10 lat oraz analiza zdarzeń drogowych zaistniałych z przyczyn niesprawności technicznych, a w szczególności urządzeń mających wpływ na bezpieczeństwo, a więc układ kierowniczy układ hamulcowy, zewnętrzne oświetlenie itp. 2. Bardzo ważnym zagadnieniem mającym wpływ na ograniczenie śmiertelnych zejść uczestników wypadków drogowych jest udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej. W tym celu należały w sposób centralny dążyć do prowadzenia kursów ratowników drogowych, oraz w szerszym stopniu przygotowywać w szkołach młodzież do sprawowania tej funkcji. 3. Uaktywnienie dyrekcji szkół podstawowych i gimnazjalnych do uczestniczenia w prowadzonych na terenie województwa różnego rodzaju konkursach i turniejach ruchu drogowego, które przyczyniają się do pogłębiania wiedzy z zakresu znajomości przepisów ruchu drogowego, a zatem do poprawy

bezpieczeństwa drogowego. 4. Stworzyć wojewódzką mapę miejsc niebezpiecznych oraz występujących nieprawidłowości w oznakowaniu szczególnie pionowym oraz opracować sposoby ich szybkiego likwidowania.

Ireneusz Plechan - 1. W zakresie technicznych rozwiązań drogowych – umożliwienie kierowcom w miejscach tego wymagających i możliwych jazdy na pasach w układzie 2 + 1. Takim odcinkiem jest np. trasa z Zielonej Góry do Sulechowa. Rozwiązanie takie umożliwi swobodne wyprzedzenie wolniejszych pojazdów, szczególnie tych jadących w stronę Zielonej Góry pod górę. Tym samym zmniejszy narastanie niebezpiecznego napięcia u kierowców spowodowanego próbami wyprzedzania z wjazdem na przeciwny kierunek ruchu.

2. Uruchomić w nieczynnych masztach fotoradarów sygnały błyskające imitujące pracę fotoradaru. Przy niewielkim poborze mocy mogą być zasilane za pomocą niewielkich fotoogni.

UW Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego – poinformował pismem, że nie zgłasza żadnych problemów dotyczących BRD na terenie naszego województwa.

Marek Pasek – zaproponował, żeby wprowadzić w każdej szkole ponadgimnazjalnej obowiązujący program zajęć (spotkań) profilaktycznych prowadzonych przez sprawdzonych specjalistów z zakresu BRD. Zaznaczył, że nie chodzi tu o „odfajkowanie” tematu i zapisanie w dzienniku lekcyjnym. Statystyka wskazująca na udział młodych ludzi w wypadkach w roli sprawców jest jednoznaczna. Widać, że nie zawsze nauczyciele mogą sprostać tym problemom. Są już w naszym województwie osoby, które mogą to zrobić dobrze.

Remigiusz Roch Lorenz – zapytał, czy są środki na realizację przygotowanych projektów Gambitu mających na celu poprawę miejsc brd przy szkołach.

Wiesław Migdałek – wskazał, że koordynatorem Gambitu jest pani Bożena Jankowska z UW. Jednakże z posiadanych informacji wynika, iż program służący temu celowi (Program Uspokojenia Ruchu) nie wystartuje w 2009 r. jak wcześniej zapowiadano. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest jak na razie brak środków finansowych (ministerstwo finansów) na uruchomienie programu.

Grażyna Dul – w nawiązaniu do wcześniejszej dyskusji o oświacie poinformowała, że w szkołach są programy wychowawcze i profilaktyczne. Wskazała także, że Rada powinna mieć określone kierunki i program.

Sekretarz podziękował wszystkim za udział w spotkaniu, przypomniał, że cele i kierunki pracy Rady są określone, przygotowanie programu pracy Rady jest obowiązkiem wszystkich jej członków, którzy powinni współpracować w celu poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Między innymi w tym celu zostały powołane zespoły tematyczne. Ich celem pracy jest przygotowanie programu pracy Rady w swoich dziedzinach. Przygotowanie z pracy zespołów konkretnych materiałów i wniosków na posiedzenia Rady tak, żeby na jej posiedzeniach nie zajmując się szczegółami wprowadzać zadania do wykonania.

Korzystając z okazji przypomniał, że dzień 15 listopada jest Światowym Dniem Pamięci Ofiar Wypadków Drogowych. W związku z tym wskazane jest podjęcie działań edukacyjnych w tym zakresie.

WNIOSKI Z POSIEDZENIA:

- Obowiązkiem wykonawców robót drogowych jest zabezpieczenie remontów na drogach w sposób eliminujący zdarzenia.
- Gambit powinien być znany w środowiskach. Należy powołać inspektorów BRD, mianować specjalistów BRD, ustalić listę priorytetów do wykonania. Wprowadźmy działania zgodne z Gambitem do dofinansowania.
- Należy częściej kontrolować stan techniczny pojazdów na drodze. Należy poprawić połączenie drogowe Żary – Żagań, skrzyżowanie z ruchem okrężnym na wjeździe z Zielonej Góry, połączenie drogowe miasta ze strefą przemysłową w Kunicach.
- Należy zwiększyć liczbę miejsc przeznaczonych do kontroli pojazdów.
- Przepisy dotyczące kontrolnego ważenia aut powinny być mniej sformalizowane i dostosowane do potrzeb. Wzorem innych państw (Niemcy, Francja i wielu innych) powinny być akceptowane wyniki ważenia aut dokonywane w punktach dynamicznych.
- Gminy powinny wspierać Policję środkami pozyskanymi z mandatów.
- W ramach działań edukacyjnych należy zadbać o pozytywny odbiór Policji w społeczeństwie.
- Miejsca do prowadzenia kontroli z możliwością ważenia pojazdów powinny być standardem, powinno się skierować w tej sprawie pismo do ministerstwa.

Protokołował
Marek Pasek Sekretarz LR BRD